

2.12.1. De Janseniustoren

Prentbriefkaart uit de reeks La Belgique Historique van de Janseniustoren te Leuven, uitgeverij E.Desaix, niet gelopen. Cornelius Jansen (1585-1638) was een Rooms-Katholieke priester, bisschop en theoloog uit de Zuidelijke Nederlanden. **Zijn studies vrije kunsten en godgeleerdheid startten in 1602 te Leuven.** Na 1609 trok hij naar Parijs waar hij Grieks en Hebreeuws studeerde. **In 1614 kwam hij terug naar Leuven om zijn zieke vader te bezoeken en werd dat jaar priester gewijd.** Het overlijden van zijn vader in 1617 hield hem voorgoed in Leuven. Hij doctoreerde in de theologie en werd de eerste president van het Hollands College. Het is de Middeleeuwse toren van dit college dat hij liet ombouwen tot zijn studeerruimte. Het werd de Janseniustoren.

Prentbriefkaart van de Janseniustoren te Leuven, uitgeverij F. Walschaerts, niet gelopen. Jansenius schreef er zijn **'Augustinus'**. **In dit boek werd de menselijke natuur als slecht beoordeeld en werd de prédestinatieleer aangehangen: 'alles ligt in de handen van God'.** Er ontstond dan ook heel wat controversen binnen de Rooms-Katholieke kerk. Een dreiging van inquisitie sluimerde.

Prentbriefkaart van de Janseniustoren te Leuven, uitgeverij l'édition d'art Goudio, gelopen met vertrekstempel Gierle 27-02-1922 tussen 15 en 16 uur en verstuurd naar Leuven. **Meerdere publicaties van Jansenius werden als calvinistisch of ketters beschouwd. In 1635 organiseerde Cornelius Jansenius als rector van de Leuvense universiteit het studentenverzet tijdens het Beleg van Leuven door Frankrijk.**

2.12.2. De Lipsiustoren

Prentbriefkaart serie 36 n° 65 met aan de rechterzijde de Lipsiustoren en aan de linkerzijde de Janseniustoren, uitgeverij Nels-Thill, gelopen met afstempeling 27-01-1903 en verstuurd naar Lodolinsart. **Twee torens op twee verschillende terreinen, gescheiden door de 'Kleine Dijle', maar verbonden door het Ursulinensluisje, zoals op deze prentbriefkaart duidelijk te zien is.**

2.13. Het klooster van de Minderbroeders

Prentbriefkaart van het heiligdom van Onze-Lieve-Vrouw ter Koorts uitgegeven in opdracht van de paters-Minderbroeders van de Vlamingenstraat te Leuven, uitgeverij J. Wouters-Ickx, gelopen met afstempeling 11-05-1910 tussen 14 en 15 uur en verstuurd naar Kortrijk.

Van de 12de tot de 18de eeuw stond op de hoek van de huidige Waaistraat en de Minderbroedersstraat het nu verdwenen Minderbroedersklooster. Het is naar dit klooster dat de straat werd vernoemd. De Minderbroeders werden ook wel de volgelingen van Franciscus van Assisi genoemd of Franciscanen. Zij behoorden tot de bedelorden en volgden Christus door afstand te doen van al hun bezittingen en in armoede te leven. Bij het ontstaan van het eerste Gasthuis te Leuven stonden de lekenbroeders de zusters Augustinessen bij in hun zware taak van ziekenverzorging.

Prentbriefkaart van de processie van de kroning van het miraculeuze beeld Onze-Lieve-Vrouw ter Koorts op 16-06-1907 te Leuven, phototypie H. Climan-Ruijsers, niet gelopen.

De kapel van Onze-Lieve-Vrouw-ter-Koorts in de Vlamingenstraat was een bedevaartsoord, later een parochiekerk en tenslotte een kloosterkerk van de Minderbroeders te Leuven. We kunnen er niet omheen dat in Leuven van in de vroegste periode van het toepassen van de geneeskunde de religieuze wereld ook zijn rol vervulde. Dikwijls zou dit in positieve zin zijn door het verlenen van hulp op praktisch, financieel of spiritueel vlak. Toch zou dit ook in negatieve zin zijn door hun inmenging en ethische bezwaren tegen de ontwikkeling van de geneeskunde op wetenschappelijk vlak en alles wat qua onderzoek van het menselijk lichaam hiermee gepaard ging.

2.13.1. De Jezuïetenkerk

Prentbriefkaart van de afgebroken jezuïetenkerk in de Leuvense Minderbroedersstraat, zonder vermelding uitgeverij, niet gelopen. **De Leuvense Jezuïetenkerk werd ook wel de Onze-Lieve-Vrouw van Onbevlekt Ontvangen genoemd of de Sint-Jan Berchmans-kerk.** In het klooster van de Minderbroeders te Leuven werden Jezuïeten gehuisvest. In 1864 bouwden ze er een neo-Romaanse kerk op de plaats waar ooit, in de helft van de 15de eeuw, Dirk Bouts woonde. **Deze kerk zou tot 1973 bestaan, waarna ze afgebroken werd en moest plaats ruimen voor het complex van Ambachten en Neringen van Joris Helleputte.**

Prentbriefkaart III.6 van het **relik van St.-Jan Berchmans** (13-03-1599–13-08-1621), uitgeverij Nels, niet gelopen. Berchmans was een bijzonder vrome Vlaamse Rooms-Katholieke Jezuïet. Hij werd op 15-01-1888 heilig verklaard. Hij is de patroonheilige van de studerende jeugd. **Zijn hart werd na zijn overlijden op 13-08-1621 uit zijn lichaam verwijderd en gebalsemd en kwam eind november 1621 te Leuven aan waar het bewaard en vereerd werd.** Op 11 mei 1865 werd de kist voor de derde maal geopend en werden enkele stukken als relikwie weggenomen. Zo wordt een stuk van de voorarm bewaard in de kathedraal van Mechelen, een wervelbeen in de Jezuïetenkerk van Brussel, een ander wervelbeen, een vingertop en een stukje lijnwaad in de St-Sulpitiuskerk te Diest. Het kruis van de Heilige Jan Berchmans wordt bewaard te Lier.

2.13.2. De toren van Ambachten en Neringen

Ondertussen werd de naam van **Joris Helleputte** reeds vermeld bij de prentbriefkaarten over het Anatomisch Amfitheater en het Justus Lipsiuscollege. Zijn naam is dan ook onlosmakelijk verbonden met Leuven. Hij zou met zijn ploeg arbeidslieden de **stichter worden van de Gilde der Ambachten en Neringen, een soort vakvereniging avant-la-lettre. Deze heel markante toren was eigenlijk een grote trap die leidde naar het restaurant van de Gilde van Ambachten en Neringen in de Minderbroedersstraat.** In 1886 werd het terrein waar het klooster van de Minderbroeders stond gedeeltelijk ingenomen door de Gilde van Ambachten en Neringen **waaruit de Belgische Boerenbond ontstond.** Hiervan zou Helleputte eerste voorzitter blijven tot aan zijn dood in 1925. Na verhuizing van de Belgische Boerenbond nam de **universiteit dit gebouw over waar de dienst Leuven Research and Development werd gehuisvest.**

Prentbriefkaart serie 36 n° 143 Nels-Thill van de Gilde van Ambachten en Neringen met specifiek de toren, gelopen en verstuurd naar Antwerpen, met vertrekstempel Louvain 10-11-1910 tussen 17 en 18 uur en aankomststempel Anvers 10-11-1910 tussen 18 en 19 uur en afgiftestempeltje postbode 134. Deze prentbriefkaart toont de grote trap in de onmiskenbare Helleputtestijl.

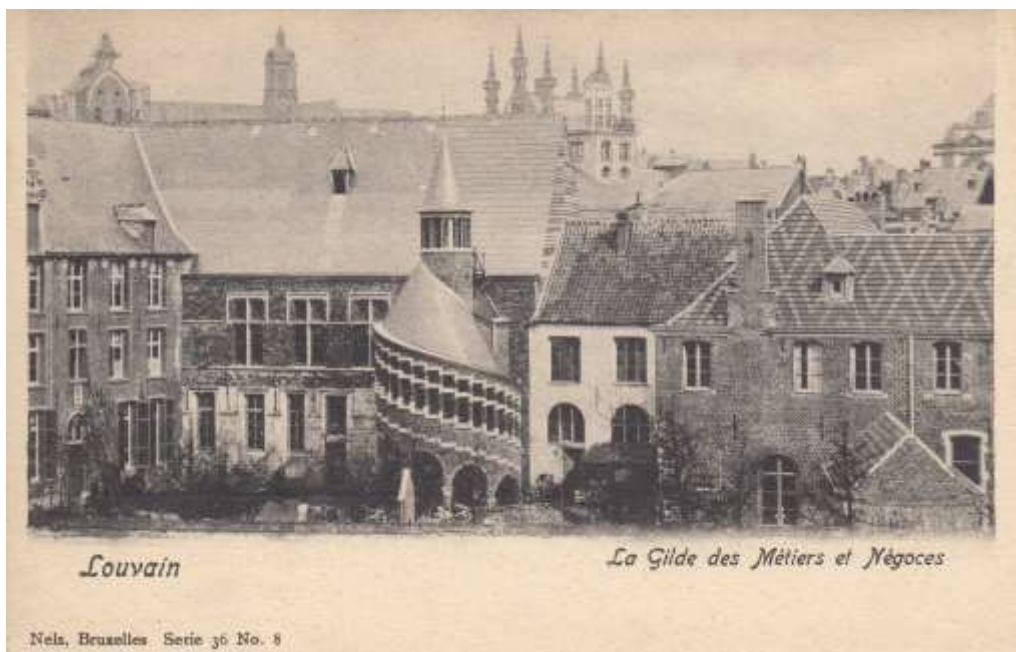
Achterzijde prentbriefkaart met reclamedruk van het 'spijs en koffiehuis' van de Gilde met 'beefsteak om alle ure' ! →

Prentbriefkaart Nels-Thill van de Gilde van Ambachten en Neringen met specifiek de grote trap die toegang verschaft tot de eet/feestzaal.

Prentbriefkaart uitgeverij P.J. Frion, van de Gilde der Ambachten en Neringen waar zich reeds de zetel van de Boerenbond bevond, verstuurd naar Zottegem vanuit Leuven op 13-06-1927 tussen 8 en 9 uur

Prentbriefkaart Nels, serie 36 n° 8, niet gelopen met een panoramisch zicht op het domein van de Gilde van Ambachten en Neringen en centraal de imposante trap van Joris Helleputte.

Souvenirkaart van Leuven, uitgeverij Nels, serie 36 n° 8, met zicht op de Gilde van Ambachten en Neringen, gelopen en verstuurd vanuit Louvain station op 02-04-1902 tussen 12 en 13 uur naar Berchem.

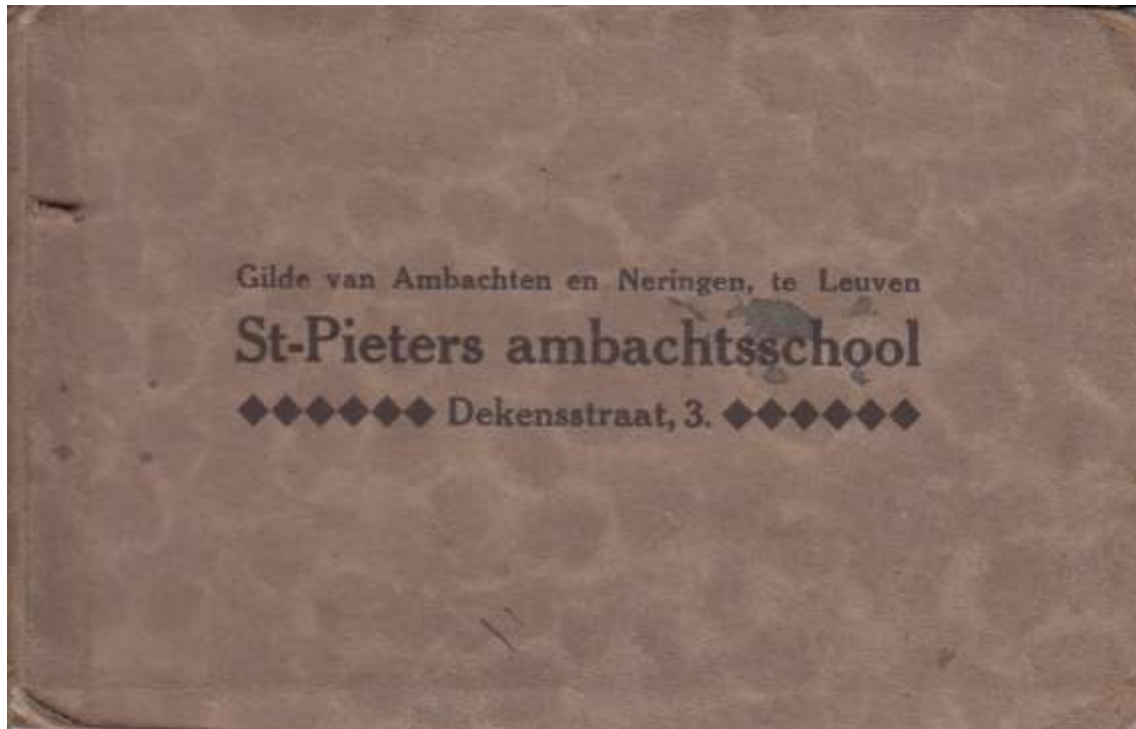

Prentbriefkaart serie 36 n° 8, uitgeverij Ed. Nels, met zicht op de Gilde van Ambachten en Neringen te Leuven, gelopen met vertrekstempel 25-03-1901 tussen 20 en 21 uur en verstuurd naar Ath.

Souvenirkaart serie 36 n° 8, uitgeverij Ed. Nels met zicht op de Gilde van Ambachten en Neringen te Leuven, gelopen met vertrekstempel Louvain station 01-06-1901 tussen 14 en 15 uur en verstuurd naar Huy met aankomststempel Huy Nord 01-06-1901 tussen 18 en 19 uur en afgiftestempeltje 4 van de postbode.

2.13.3. De Sint-Pieters Ambachtsschool

Voorzijde van een prentbriefkaartenboekje uitgegeven door de Gilde van Ambachten en Neringen te Leuven met een serie van 12 prent-briefkaarten over de Sint-Pieters ambachtsschool in de Dekenstraat nr. 3.

Joris Helleputte lag aan de basis van nog meer belangrijke ontwikkelingen in Leuven. Uit de oprichting van zijn Gilde voor Ambachten en Neringen vloeide eveneens de oprichting van een ambachtsschool te Leuven. De Sint-Pieters ambachtsschool was dan ook sinds jaar en dag gekend als 'de SPAS' in Leuven (in 2020 VTI). Aangezien Helleputte zich bewust was van het belang te beschikken over bekwame ambachtslieden was dit een logisch gevolg ervan. De St.-Pieters ambachtsschool, opgericht in 1889 met avondonderwijs en in 1908 met dagonderwijs was oorspronkelijk gevestigd in de Minderbroedersstraat in het kloostergebouw Sint-Franciscushof, maar zou wegens plaatsgebrek op 01-12-1921 verhuizen naar nieuw opgerichte gebouwen in de Dekenstraat.

Op de volgende 4 bladen worden 12 prentbriefkaarten getoond die uitgegeven werden door de Gilde van Ambachten en Neringen te Leuven en die ons laten kennismaken met St-Pieters ambachtsschool op het ogenblik dat de verhuis naar de nieuw opgerichte gebouwen in de Dekenstraat had plaatsgevonden. De beelden dateren van rond 1921.

Prentbriefkaarten uitgifte Gilde van Ambachten en Neringen St.-Pieters ambachtsschool

Voorgevel
Dekenstraat 3
te Leuven

Bureel
van de
Bestuurder

Speelplaats
en
leerlingen

Tekenklas
mechaniciens
1ste jaar A

Tekenklas
paswerkers
2de jaar

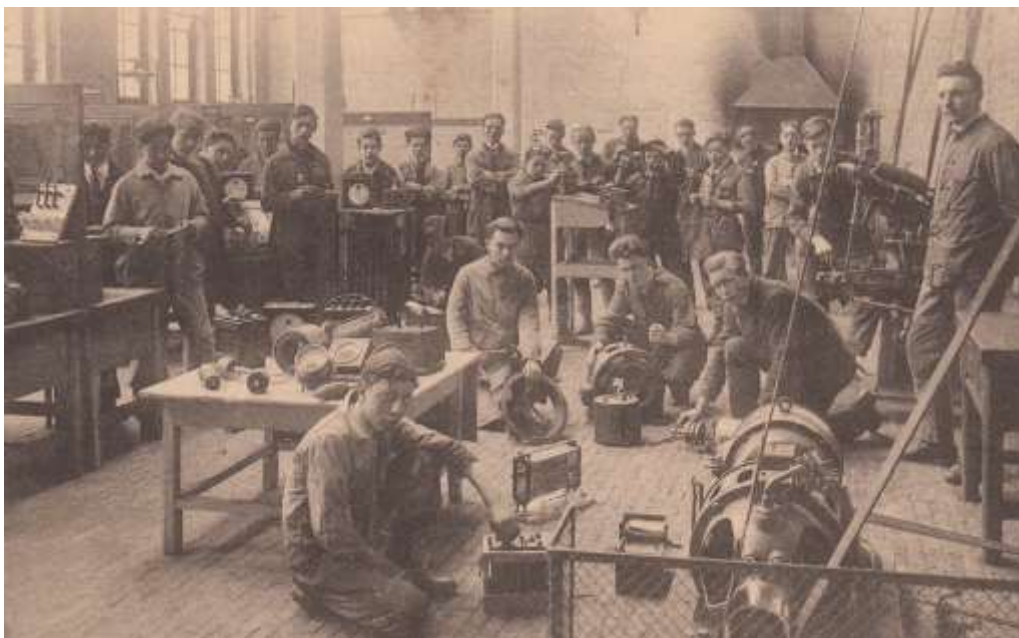

Theorieklas
houtbewerkers
1ste jaar
A en B

Machines
voor
houtbewerking

Werkplaats
van de
meubelmakers
3de jaar

Werkplaats
van de
elektriciens
2de en 3de jaar

Prentbriefkaarten uitgifte Gilde van Ambachten en Neringen St.-Pieters ambachtsschool

Sectie
der
metaal-
draaiers

Atelier
van de
kunstsmeden

Atelier
van de
paswerkers

2.14. De Goede Herder (le Bon Pasteur)

Prentbriefkaart van het klooster van de Goede Herder te Leuven met zicht op het heiligdom en koor van de kapel, uitgeverij Nels 'Bromurite', gelopen met afstempeling Leuven 13-05-1951 en verstuurd naar Merksem. **In 1864 werd een instituut gesticht voor de opvoeding en scholing van meisjes van arme gezinnen. Het initiatief kwam van kardinaal Sterckx, waarvoor de zusters van Liefde van de Goede Herder ingezet werden.** Ze namen hun intrek in een 18de eeuwse herenwoning, gekend als hotel de Lemède. **In 1868 werden 3 aanpalende panden bijgekocht en een grote tuin. En ook hier dook de naam van Joris Helleputte op. Rechts van het hotel de Lemède realiseerde hij een breedhuis en links kwam een kapel.** In 1961 werd in de tuin aan de zijde van de Janseniusstraat 'Regina Mundis' gebouwd, een nieuwe meisjespeda. In 1968 werd een deel van de gebouwen aan KU Leuven verkocht. De toren en de een deel van de kapel werden gesloopt. Op de begane grond kwam een huiskapel.

2.15. Het Sint-Pieterscollege

Prentbriefkaart van het Pedagogisch Instituut der Hoogeschool (St.-Pieterscollege), zonder vermelding uitgeverij, niet gelopen. Aan de Dijlebrug werd de Minderbroedersstraat heel wat smaller. **Hier werd in 1890 het Sint-Pieterscollege gesticht door kardinaal Goossens. De monumentale Louis XV-poort gaf toegang tot de directeurswoning. Joris Helleputte voegde een vleugel toe en een opmerkelijke kapel. Dit college werd één van de belangrijkste onderwijsinstellingen van de stad.**

2.16. Het Heilige Drievuldigheidscollege

Prentbriefkaart 36, n°25 van het Heilige Drievuldigheidscollege te Leuven, uitgeverij Nels-Thill, gelopen met afstempeling te Leuven 05-11-1920 tussen 8 en 9 uur, verstuurd naar Melin met aankomststempel 06-11-1920 tussen 6 en 7 uur. Op het einde van de Oude Markt (de vroegere Groentemarkt), verspreid over zijn volledige breedte bevond zich het Heilige Drievuldigheidscollege dat **vroeger universitaire opleidingen aanbood**. Sinds 1943 werd er humaniora onderwijs gegeven door de **paters Jozefieten**, in de volksmond nog steeds 'de slabberdoeken' genoemd.

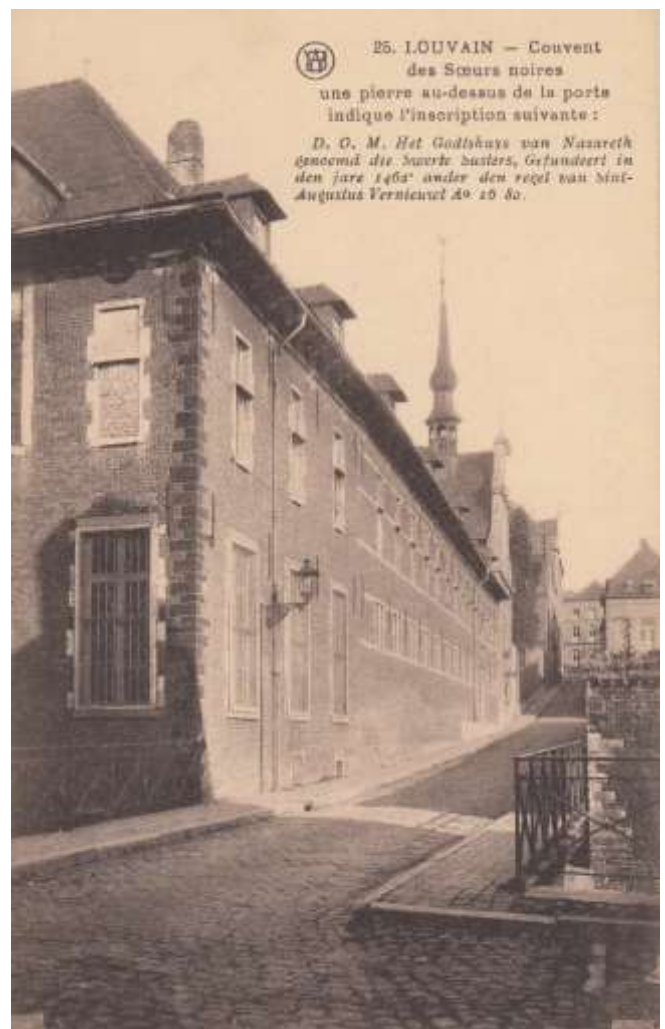
2.19. Het Zwartzustersklooster

DE UITLOPERS

Prentbriefkaart van het Zwartzustersklooster, het krankzinnigengesticht (1462-1680), zonder vermelding uitgeverij, niet gelopen. Richting Heverlee vormt de Redingenstraat een hoek met de Zwartzustersstraat. **Bergopwaarts op de hoek met de Schapenstraat lag het Zwartzustersklooster.**

Prentbriefkaart van het Klooster der Zwartzusters, uitgeverij Walschaerts Brussel, niet gelopen. Boven de poort bevond zich een steen met de volgende inscripties 'D.O.M. *Het Godshuys van Nazareth genoemd die Swerte Susters, gefundeert in den jare 1462 onder den regel van Sint-Augustinus vernieuwt a° 1680*'. Het klooster was eeuwenlang in handen van de Zwarte Zusters van de Heilige Augustinus. **Ze werden ook wel cellezusters of zusters Alexianen genoemd.** Op vraag van de prins-bisschop van Luik, Lodewijk van Bouillon, hielden de Zwartzusters zich bezig met ziekenzorg.

Prentbriefkaart van het krankzinnigen-
gesticht der Zwartzusters, zonder
vermelding uitgeverij, niet gelopen.
Het klooster had vroeger de naam
'Godshuis van Nazareth'. **Er werd een
ziekenverblijf gebouwd waar zieke
vrouwen terechtkonden. De zusters
legden in Leuven dagelijks zieken-
bezoeken af, in ruil voor geld of
eten.**

Prentbriefkaart serie 36, n° 137 van
het Convent der Zwartzusters,
uitgeverij Nels-Thill, gelopen met
dubbelstempel Leuven 2, 31-01-1935,
en reclamestempel 'eet meer suiker',
verstuurd naar Chênée te Luik. **Onder
de Franse bezetter werden de
Zwartzusters verplicht te zorgen
voor geesteszieke vrouwen. In 1857
kwam er een nieuw ziekenhuis en
een uitbreiding aan de
Schapenstraat. In 1969 verliet de
laatste Zwartzuster het gebouw.
Sinds de 19de eeuw is KU Leuven
eigenaar en werden er
studentenkamers in ondergebracht.**

